

Na temelju članka 3. Uredbe o državnim potporama (Narodne novine, broj 50/2006), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

**ODLUKU
O OBJAVLJIVANJU PRAVILA O DRŽAVNOJ POTPORI ZA OSIGURANJE
KRATKOROČNIH IZVOZNIH KREDITA**

I.

Pravila o državnoj potpori za osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita sadržana su u Priopćenju Komisije državama članicama o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora o EZ-u na kratkoročno osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita 31997Y097(01), (SL C 281, 17. 09.1997., str.4.-10); 52001XC0802(01), (SL C 217, 02.08.2001, str. 2-3); 52004XC1211(03), (SL C 307,11.12.2004., str. 12–12); 52005XC1222(07), (SL C 325, 22.12.2005, str. 22-23).

II.

Tekst akta u kojem su sadržana pravila iz točke I. ove Odluke, u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

Priopćenje Komisije državama članicama sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora o EZ-u o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita

(97/C 281/03)

1. Uvod

1.1. Države članice održavaju aktivnu politiku podrške svojoj izvoznoj industriji. Od ukupne potpore država članica proizvodnji tijekom razdoblja od 1992. do 1994., 7 % je otišlo na podršku izvozu, pretežno u obliku povoljnih uvjeta za izvozne kredite i izvozno-kreditno osiguranje¹.

1.2. Izvozne subvencije izravno utječu na tržišno natjecanje između takmaca potencijalnih dobavljača robe i usluga. Priznajući njihove pogubne učinke, Komisija je kao čuvar tržišnog natjecanja prema Ugovoru uvijek strogo osuđivala izvoznju potporu trgovini unutar Zajednice². Međutim, iako podrška država članica njihovom izvozu izvan Zajednice također

¹ Izvor: Peto izvješće o državnim potporama u Europskoj zajednici, Europska komisija, 1997., str. 20. Od 1992. nadalje smanjenja subvencioniranja izvoznih kredita o kojima se dogovorilo u Helsinškom paketu vjerojatno smanjuju ovaj iznos.

² U svom sedmom izvješću o politici tržišnog natjecanja (1977.), točka 242., Komisija izražava kako se izvozne potpore u trgovini unutar Zajednice „ne mogu kvalificirati za izuzetke neovisno od intenziteta, oblika, temelja ili namjene“.

može utjecati na tržišno natjecanje unutar Zajednice³, Komisija nije sustavno intervenirala u ovo područje prema pravilima o državnim potporama iz članaka 92., 93. i 94. Ugovora. Za to je postojalo nekoliko razloga. Prvo, ovo je područje djelomično uređeno odredbama Ugovora o vanjskoj trgovini, člancima 112. i 113., a članak 112. uistinu određuje usklađivanje izvozne potpore. Drugo, potpora izvozu izvan Zajednice ne utječe samo na tržišno natjecanje unutar Zajednice, već i na konkurentnost izvoznika Zajednice prema onima iz trgovinskih partnera Zajednice koji daju sličnu potporu. Konačno, napredak u nadzoru potpora postignut je prema trgovinskim odredbama Ugovora te prema OECD-u i WTO-u.

1.3. Dok se do sada Komisija suzdržavala od primjene svojih nadzornih ovlasti putem državnih potpora u područjima izvoznih kredita i izvoznih kreditnih osiguranja, djelovanje Skupine Vijeća za izvozne kredite⁴ i predmeti pred Sudom Europskih zajednica⁵ pokazali su kako barem u jednom području, području osiguranja kratkoročnih izvoznih kredita stvarna ili potencijalna narušavanja tržišnog natjecanja u Zajednici opravdavaju djelovanje Komisije sukladno pravilima o državnim potporama bez čekanja na napredak na ostalim područjima. Narušavanja tržišnog natjecanja mogu nastati ne samo između izvoznika različitih država članica u njihovom izvozu izvan Zajednice, već također između izvozno-kreditnih osiguravatelja koji nude svoje usluge u Zajednici.

1.4. Svrha ovog Priopćenja jest uklanjanje onih narušavanja nastalih zbog državnih potpora u sektoru poslovanja izvozno-kreditnog osiguranja u kojem postoji tržišno natjecanje između javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom i privatnih izvozno-kreditnih osiguravatelja. Ovaj trgovački sektor izvozno-kreditnog osiguranja odnosi se na osiguranje kratkoročnih izvozno kreditnih rizika unutar Zajednice i s mnogo zemalja izvan nje. Ovi se rizici nazivaju „utrživima“ te će biti definirani u Odjeljku 2. niže. Definicija trenutno obuhvaća samo takozvane „komercijalne“, nasuprot „političkim“ rizicima u trgovini unutar Zajednice i s većinom zemalja OECD-a, popisanih u Dodatku. Iako su države članice učinile znatne napore za otklanjanje potpora iz trgovačkog sektora izvozno-kreditnog osiguranja u očekivanju djelovanja Zajednice, jedinstveno tržište zahtijeva mjere zaštite kako bi se osigurala jednakopravnost u svim slučajevima.

Ovo Priopćenje ne uređuje srednjoročne i dugoročne izvozno-kreditne rizike koji su većinom neutrživi u ovome trenutku. U ovom području činitelji koji su doveli Komisiju do odustajanja od ekstenzivne uporabe svojih nadzornih ovlasti u području državnih potpora još uvijek upućuju protiv ovakvog djelovanja. Umjesto ovoga se čine naponi za usklađenjem uvjeta izvozno-kreditnog osiguranja, premija i politike pokrivenosti zemalja, uzimajući u obzir programe u trećim zemljama kako se ne bi potkopala konkurentnost izvoznika Zajednice.

1.5. Odjeljak 2. ovog priopćenja opisuje strukturu tržišta izvozno-kreditnog osiguranja i razlikuje trgovački odnosno tržišni sektor u kojem djeluju privatni osiguravatelji i koje je pokriveno ovim priopćenjem između privatnih i javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja, te obrazlaže zašto i u kojem opsegu se primjenjuju članci o državnim potporama Ugovora. Konačno, u odjeljku 4. Komisija izražava koje mjere smatra nužnim za osiguranje uklanjanja preostalih državnih potpora iz tržišnog sektora popisanih u Odjeljku 3. te za koje će mjere od država članica tražiti provedbu, ako je potrebno, sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora.

³ Vidi presude Suda u Predmetu C-142/87 Belgija protiv Komisije (1990.) ECR I-959. Vidi također Predmet C-44/93 *Assurances du Crédit* protiv OND i Belgije (1994.) ECR I-3829, stavak 30.

⁴ Kreditno osiguranje i jedinstveno tržište 1992. (kratkoročno), izvješće predstavljeno koordinacijskoj skupini, izvjestitelj P. Callut.

⁵ Vidi Predmet C-63/89 *Assurances du Crédit i Cobac* protiv Vijeća i Komisije (1991.) ECR I-1799, i Predmet C-44/93 *Assurances du Crédit* protiv OND i Belgije (1994.) ECR I-3829.

2. Tržišni i netržišni sektori kratkoročnog izvozno-kreditnog osiguranja

2.1. Izvješće Skupine Vijeća za izvozne kredite (nadalje Izvješće), pritužbe privatnih izvozno-kreditnih osiguravatelja i predmeti pred Sudom Europskih zajednica pokazuju da u nekim državama članicama iste „službene“ izvozno-kreditne agencije koje osiguravaju srednjoročne i dugoročne rizike izvoznicima za račun ili s jamstvom⁶ države, također posluju za račun ili s jamstvom države u dijelovima tržišta kratkoročnog izvozno-kreditnog osiguranja gdje su u tržišnom natjecanju s privatnim izvozno-kreditnim osiguravateljima koji nemaju takve veze s državom. Predmetne „službene“ izvozno-kreditne agencije mogu biti tijela državne uprave, trgovačka društva u državnom vlasništvu ili pod državnom kontrolom ili potpuno u privatnom vlasništvu ili pod privatnom kontrolom. Za potrebe ovog priopćenja, ove agencije nazivaju se „javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom“. Kao i „službene“ agencije koje posluju ujedno i u srednjem/dugoročnom i kratkoročnom području, tako i neki izvozno-kreditni osiguravatelji u privatnom vlasništvu i kontroli koji daju kratkoročno osiguranje mogu imati podršku njihovih vlada putem jamstava ili jednakih sporazuma o reosiguranju za neke segmente njihova poslovanja. Ovi se osiguravatelji također moraju kategorizirati kao „javni ili s javnom podrškom“. S druge strane, izvozno-kreditni osiguravatelji koji pretežito ili isključivo posluju na kratki rok bez poslovanja za račun ili s jamstvom⁷ države za bilo koje njihovo poslovanje nazivaju se „privatni izvozno-kreditni osiguravatelji“.

Izvješće je pokazalo da u slučaju ako javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom posluju za račun ili s jamstvom države na dijelovima kratkoročnog tržišta u kojima su u tržišnom natjecanju s privatnim osiguravateljima, oni uživaju određene financijske prednosti koje mogu narušiti tržišno natjecanje protiv privatnih osiguravatelja. U niti jednoj zemlji javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom nemaju monopol nad kratkoročnim poslovanjem.

Jedno od najtežih područja kojima se bavi Izvješće jest davanje reosiguranja od države, bilo izravno ili neizravno. Izvješće utvrđuje sporazume o reosiguranju koji pružaju 100 % pokrivenosti te su jednaki jamstvu kao subvenciji. Prihvaćeno je da sredstva reosiguranja u kojima država samo sudjeluje ili tek podržava ugovore o reosiguranju u privatnom sektoru mogu također davati prednost osiguravateljima koji imaju korist od istih pred privatnim osiguravateljima koji ne primaju ovakvu podršku, te tako mogu narušavati tržišno natjecanje.

2.2. Unatoč recentnim poboljšanjima - javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom sve više razdvajaju svoje kratkoročno poslovanje u zasebna trgovačka društva ili uvode zasebno računovodstvo – već je napomenuto gore kako je potrebno djelovati u svrhu stvaranja priželjkivane jednakopravnosti. Prvi je zadatak određivanje sektora u kojem postoji konkurentno tržište. Kao odlučujući kriterij za razlikovanje tržišnog sektora Izvješće koristi pitanje je li privatno reosiguranje općeprisutno, a ne samo prisutno u pojedinačnim slučajevima. Primijećeno je kako je općenito odgovor pozitivan za komercijalne rizike nejavnih kupaca, ali kako je za političke rizike (uključujući rizike javnih kupaca, rizike valutnih prijenosa i nekomercijalne rizike katastrofa) prisutni kapacitet toliko nedovoljan da bi se pokrivanje ovih rizika moglo posve smatrati komercijalnom djelatnošću. Temeljem analize privatnog tržišta reosiguranja upućivanjem na tri kriterija trajanja, lokacije i naravi osiguranog rizika, Izvješće smatra da „utrživi“ rizici

⁶ U nekim slučajevima, kao u primjerice Nizozemskoj, srednjoročno i dugoročno poslovanje ne provodi se uz jamstvo, ali je pokriveno sveobuhvatnim sporazumom o reosiguranju s Vladom.

⁷ Ili s jednakim sporazumima o reosiguranju.

trebaju uključiti komercijalne rizike u pravilu s razdobljem rizičnosti do najviše tri godine za izvoz na svjetsko tržište.

2.3. Daljnji komentari država članica, poslovnih udruga i osiguravatelja ukazali su kako je općenito govoreći ova definicija bila preširoka. Većina predstavnika složila se s Izvješćem kako bi političke rizike valjalo izuzeti, budući da tržište privatnog reosiguranja nije bilo dovoljno veliko, te je većina podržala najduže razdoblje rizika od dvije godine za komercijalne rizike. Također, činilo se izrazito teškim reosigurati na privatnom tržištu komercijalni rizik produženog neispunjavanja ugovornih obveza u zemljama koje nisu članice OECD-a.

2.4. Imajući u vidu usku vezu između produženog neispunjavanja ugovornih obveza i insolventnosti – rizici produženog neispunjavanja ugovornih obveza lako prelaze u insolventnost – te kao rezultat potreba za klasificiranjem oba rizika u istu kategoriju (utrživi i neutrživi), razborito je trenutno izuzeti sve komercijalne rizike u zemljama koje nisu članice OECD-a iz definicije utrživih rizika i iz opsega ovog priopćenja. Zaključno, čini se kako trenutno još uvijek postoje poteškoće u dobivanju privatnog reosiguranja komercijalnog rizika u nekim od zemalja koje su članice OECD-a.

2.5. Uzimajući u obzir gore navedeno, „utrživi“ rizici se za potrebe ovog priopćenja definiraju kao komercijalni rizici za nejavne dužnike⁸ sa sjedištem u zemljama popisanim u Dodatku. Za ove rizike najduže razdoblje rizika (odnosno razdoblje proizvodnje plus kreditno razdoblje s redovnom početnom točkom Bernske Međunarodne unije kreditnih i investicijskih osiguravatelja te redovnim kreditnim uvjetom) manje je od dvije godine.

Svi ostali rizici (odnosno politički, rizici katastrofa⁹ i komercijalni rizici javnih kupaca i zemalja koje nisu popisane u Dodatku) za sada se ne smatraju utrživima.

„komercijalni rizici“ se za potrebe ovog priopćenja definiraju kao:

- arbitrarna povreda ugovora od strane dužnika, odnosno bilo koja arbitrarna odluka nejavnog dužnika u svrhu obustave ili prekida ugovora bez opravdanog razloga,
- arbitrarno odbijanje prihvata robe pokrivena ugovorom od strane nejavnog dužnika bez opravdana razloga,
- insolventnost nejavnog dužnika ili njegova jamca,
- neplaćanje duga prema ugovoru od strane nejavnog dužnika ili jamca, odnosno produženo neispunjavanje ugovornih obveza.

2.6. Kapacitet tržišta privatnog reosiguranja se mijenja. Ovo znači da definicija utrživih rizika nije bezuvjetna i može se mijenjati tijekom vremena; primjerice, može se proširiti kako bi pokrila i političke rizike. Dakle, Komisija će redovno procjenjivati definiciju (naime, najmanje jednom godišnje). Komisija će se savjetovati s državama članicama i ostalim zainteresiranim strankama o ovim procjenama¹⁰. Ukoliko je nužno, izmjene definicije uzimat će u obzir opseg zakonodavstva Zajednice o izvozno-kreditnom osiguranju kako bi se izbjegli bilo kakvi sukobi ili pravna nesigurnost.

⁸ Ili nejavne jamce. Javni dužnik ili jamac je dužnik ili jamac koji u bilo kojem obliku predstavlja javnu vlast te ne može biti bilo sudskim ili upravnim postupkom proglašen insolventnim. Za potrebe ovog priopćenja, trgovačka društva u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom sa sjedištem u zemljama popisanim u Dodatku kao zemljama s utrživim rizikom i koja su podvrgnuta redovnim odredbama trgovačkog prava smatraju se nejavnim dužnicima/jamcima.

⁹ Odnosno rat, revolucija, prirodne katastrofe, nuklearne nezgode, itd., a koji se ne nazivaju „komercijalni katastrofalni rizici“ (katastrofalna akumulacija gubitaka pojedinačnog kupca ili zemlje) koji se mogu pokriti viškom gubitka reosiguranja te predstavljaju trgovačke rizike.

¹⁰ Između ostalog, Komisija će tražiti pomoć Vijeća (primjerice, njegove Skupine za izvozne kredite).

3. Činitelji narušavanja tržišnog natjecanja između privatnih i javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom

3.1. Činitelji koji mogu narušiti tržišno natjecanje u korist javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom koji osiguravaju utržive rizike uključuju¹¹:

- *de iure* ili *de facto* državna jamstva za zaduživanje i gubitke. Ova jamstva omogućuju osiguraniku zaduživanje po nižim stopama od redovnih tržišnih stopa ili mu uopće omogućavaju zaduživanje. Nadalje, ona osiguravateljima omogućavaju uklanjanje potrebe reosiguranja na privatnim tržištima,

- svaku razliku u obvezama, u usporedbi s privatnim osiguravateljima, za održavanjem jednakih odredaba. Važno je napomenuti da se kada je Direktiva Vijeća 73/239/EEZ¹² izmijenjena i dopunjena Direktivom 87/343/EZ¹³ smatralo kako izuzimanje poslovanja izvozno-kreditnog osiguranja za račun ili jamčeno od države (točka (d) stavka 2. članka 2. originalne Direktive) nije uključivalo poslovanje u području kratkoročnih komercijalnih rizika koje javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom provode za svoj račun i za koje država ne jamči¹⁴. Ovo znači da javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom da bi osigurali kratkoročni komercijalni rizik moraju imati određeni iznos vlastitih sredstava (granicu solventnosti, uključujući garancijski fond) i tehničke preduvjete (posebice i rezervu poravnjanja) te moraju dobiti odobrenje sukladno odredbama članka 6. i nadalje Direktive 73/239/EEZ,

- olakšicu ili oslobođenje od redovno plativih poreza (primjerice poreza na dobit ili posebnih poreza na osiguranje),

- dodjelu potpore ili unos kapitala od strane države. Vezano uz zadnje treba uzimati u obzir načelo da osim ako država ne sudjeluje kao privatni ulagač u tržišnoj ekonomiji, unosi kapitala uključuju državnu potporu¹⁵; pružanje usluga u naturi od države, primjerice pristup i korištenje državne infrastrukture, opreme ili privilegiranih podataka (primjerice, podaci o dužnicima skupljeni od veleposlanstava) pod uvjetima koji ne odražavaju troškove istih; te reosiguranje od države, izravno ili neizravno putem javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom pod uvjetima pogodnijim od onih dostupnih na tržištu privatnih reosiguravatelja, što dovodi ili do spuštanja cijene reosiguranja ili do umjetnog stvaranja kapaciteta koji ne bi bio prisutan na privatnom tržištu.

3.2. Oblici postupanja popisani u stavku 3.1. daju ili bi mogli dati izvozno-kreditnim osiguravateljima koji ih primaju financijsku prednost pred ostalim izvozno-kreditnim

¹¹ Povezivanje neutrživih rizika s prihvaćanjem pokrivanja utrživih rizika od javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom može narušiti članak 86. Ugovora o EZ. Ovakvo djelovanje može biti predmetom postupka Komisije i predmetom postupka pred sudovima i pred nacionalnim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja.

¹² Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa vezanih za pokretanje i obavljanje poslovanja direktnog osiguranja osim životnog osiguranja (SL L 228, 16.8.1973., str. 3.).

¹³ Direktiva Vijeća 87/343/EEZ od 22. lipnja 1987. o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 73/239/EEZ o usklađivanju zakona i drugih propisa vezanih za pokretanje i obavljanje poslovanja direktnog osiguranja osim životnog osiguranja (SL L 185, 4.7.1987., str. 72.).

¹⁴ Vidi presudu Suda u Predmetu C-63/89, *Assurances du Credit i Cobac* protiv Vijeća i Komisije, citirano u fusnoti 5. ovdje, str. 1848. (stavak 22.).

¹⁵ Vidi priopćenje Komisije državama članicama vezano za udjele javnih vlasti u kapitalu trgovačkih društava (Glasnik EZ-a 9-1984) i priopćenje Komisije o primjeni članka 92. i 93. Ugovora o EZ na javne poduzetnike u sektoru proizvodnje (SL C 307, 13.11.1993., str. 3.).

osiguravateljima. Ove financijske prednosti dane određenim poduzetnicima narušavaju tržišno natjecanje i predstavljaju državnu potporu sukladno stavku 1. članka 92. Ugovora.

Stavak 1. članka 92. primjenjiv je na sve mjere koje daju financijsku ili gospodarsku prednost određenim poduzetnicima ili proizvodima, uključuju umanjeni prihod ili rashod javnih fondova, bilo stvarni ili potencijalni, te za koji nije zahtijevano ništa ili vrlo malo od predmetnog korisnika, u mjeri u kojoj ove mjere utječu na trgovinu između država članica i narušavaju ili prijete narušavanjem tržišnog natjecanja pogodovanjem određenim poduzetnicima ili proizvodnji određene robe¹⁶.

Financijske prednosti popisane u stavku 3.1. vezano za utržive rizike definirane u stavku 2.5. utječu na trgovinu uslugama unutar Zajednice. Nadalje, ove dovode do razlika u pokrivenosti osiguranjem dostupnih utrživim rizicima u različitim državama članicama, time narušavaju tržišno natjecanje između trgovačkih društava u državama članicama te imaju sekundarne učinke na trgovinu unutar Zajednice bez obzira je li u pitanju izvoz izvan Zajednice¹⁷. Izuzeci iz članka 92. Ugovora nisu primjenjivi na potporu osiguranju utrživih rizika. Učinak narušavanja ovih potpora u Zajednici premašuje bilo koji mogući nacionalni interes ili interes Zajednice vezan za poticanje izvoza. Ovo je stajalište potvrđeno presudom Suda u Predmetu C-63/89 koji je bio izravno vezan za pitanje koje rješava ovo priopćenje. Sud je smatrao da iako Direktiva o djelomičnom usklađivanju rezervi poravnanja za osiguravajuća društva, koja izuzima poslovanje izvozno-kreditnog osiguranja za račun ili jamčeno od države, nije nezakonita, a činitelji koji narušavaju tržišno natjecanje između privatnih i javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom „može opravdati pozivanje na pravnu zaštitu kažnjavanja narušavanja odredaba (članka 92.)“¹⁸. U presudi u Predmetu C-44/93¹⁹, Sud je smatrao kako predmetne prednosti predstavljaju državnu potporu i potvrdio kako Komisija može poduzeti mjere u svrhu osiguranja njihova povlačenja.

4. Mjere potrebne za otklanjanje narušavanja tržišnog natjecanja u kratkoročnom izvozno-kreditnom osiguranju vezanom za utržive rizike

4.1. Državna potpora u oblicima popisanim u stavku 3.1. koju koriste izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom za utržive rizike definirane u stavku 2.5., može narušiti tržišno natjecanje te time dakle može biti nepodobna za izuzimanje prema pravilima o državnim potporama Ugovora.

4.2. Temeljem navedenog se od država članica prema stavku 1. članka 92. Ugovora traže izmjene, ako je potrebno, njihovih sustava izvozno-kreditnog osiguranja za utržive rizike na način da se unutar godine dana od objave ovog Priopćenja završi davanje državnih potpora javnim izvozno-kreditnim osiguravateljima ili izvozno-kreditnim osiguravateljima s javnom podrškom u sljedećim oblicima:

¹⁶ Vidi presude Suda u Predmetu 30/59 *Steenkolenmijnen* protiv Visoke vlasti (1961.) ECR str. 1., stavak 19.; Predmet 173/73 Italija protiv Komisije (1974.) ECR str. 709., Predmet 730/79 *Philip Morris* protiv Komisije (1980.) ECR str. 2671.

¹⁷ U presudi u Predmetu C-142/87 Belgija protiv Komisije, citirana u fusnoti 3., Sud je držao kako na tržišno natjecanje i trgovinu unutar Zajednice može utjecati ne samo potpora izvozu unutar Zajednice, već i izvoz izvan Zajednice. Oba oblika poslovanja su osigurana od izvozno-kreditnih osiguravatelja te potpora objema može dakle imati učinak na tržišno natjecanje i trgovinu unutar Zajednice.

¹⁸ Citirano u fusnoti 5.; vidi stavak 24. Nezavisni odvjetnik Tesouro u svom mišljenju na predmet, smatrao je da ako postoji tržišno natjecanje između privatnih i javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom, „vrlo je upitno je li države članice mogu legitimno davati financijsku podršku javnim subjektima. Intervencija ove vrste mogla bi biti protivna pravilima o javnim potporama“ ((1991) ECR I-1835, stavak 15.).

¹⁹ Citirano u fusnoti 3.; vidi posebice stavak 34.

- (a) državna jamstva za zajmove ili gubitke;
- (b) izuzeci od obveze ustrojavanja adekvatnih rezervi i ostalih obveza popisanih u drugoj alineji stavka 3.1.;
- (c) olakšice ili oslobođenja od poreza ili ostalih redovno plativih nameta;
- (d) dodjela potpora ili unos kapitala ili ostali oblici financiranja u okolnostima u kojima privatni ulagač koji djeluje pod redovnim tržišnim uvjetima ne bi ulagao u trgovačko društvo ili pod uvjetima koje privatni ulagač ne bi prihvatio;
- (e) pružanje usluga u naravi od države, primjerice pristup i korištenje državne infrastrukture, opreme ili privilegiranih podataka (primjerice, podataka o dužnicima prikupljenim od veleposlanstava) pod uvjetima koji ne odražavaju troškove istih; i
- (f) reosiguranje od države, izravno ili neizravno putem javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom pod uvjetima pogodnijim od onih dostupnih na tržištu privatnih reosiguravatelja, koje dovodi ili do spuštanja cijene reosiguranja ili do umjetnog stvaranja kapaciteta koji ne bi bio prisutan na privatnom tržištu.

Međutim, do dobivanja rezultata pregleda iz stavka 4.3., postojeći prateći državni sporazumi reosiguranja ostaju dozvoljeni u prijelaznom razdoblju, uz sljedeće uvjete:

- državno reosiguranje ima manjinski udio u ukupnom paketu reosiguranja osiguravatelja,
- ako ugovori o reosiguranju osiguravatelja uključuju utržive i neutržive rizike, te je svako državno reosiguranje neizbježno vezano za utrživi rizik, razina državnog reosiguranja za utržive rizike ne smije prijeći onu razinu koja bi bila dostupna na tržištu privatnog reosiguranja da je reosiguranje traženo za samo ove rizike,
- državno reosiguranje ne djeluje na način da omogućava osiguravatelju osiguravanje poslovanja pojedinih kupaca preko razina postavljenih od postojećih privatnih reosiguravatelja na tržištu,
- premija za državno reosiguranje dokazivo odražava rizik, izračunata je pomoću tržišnih tehnika te, ako je prisutna tržišna premijska stopa, jednaka je najmanje ovoj stopi,
- državno reosiguranje za utržive rizike otvoreno je svim kreditnim osiguravateljima koji su u mogućnosti zadovoljiti zajedničke uvjete podobnosti.

4.3. Za potrebe udovoljavanja stavku 4.2., javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom, u najmanju su ruku dužni imati odvojeno upravljanje i odvojeno računovodstvo za njihovo osiguranje utrživih rizika i neutrživih rizika za račun ili uz jamstvo države, time dokazujući da ne koriste državne potpore u njihovu osiguranju utrživih rizika. Financijska izvješća za poslovanje osigurano za račun samog osiguravatelja moraju biti usklađena s Direktivom Vijeća 91/674/EZ²⁰.

Nadalje, svaka država članica koja pruža pokrivanje reosiguranjem izvozno-kreditnom osiguravatelju putem sudjelovanja ili uključivanjem u privatne sektorske ugovore reosiguranja koji pokrivaju i utržive i neutržive rizike mora dokazati kako ovi sporazumi ne uključuju državne potpore prema točki (f) stavka 4.2.

Za ovu svrhu Komisija će u stalnoj uskoj suradnji s državama članicama od objave ovog Priopćenja nadzirati ovakve sporazume temeljem šestomjesečnih izvješća dostavljenih od

²⁰ Direktiva Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim financijskim izvješćima i konsolidiranim financijskim izvješćima osiguravajućih društava (SL L 374, 31.12.1991., str. 7.).

predmetnih država članica te će do kraja 1998. provesti potpuni pregled ovih sporazuma. Pregled će uzeti u obzir sve znanje i iskustvo stečeno u međuvremenu o poslovanju tržišta kratkoročnog izvozno-kreditnog osiguranja i intervenciju država članica u isto, temeljem izvješća o provedbi iz stavka 4.5. prvih godišnjih pregleda poduzetih sukladno stavku 4.6. i svih prijava korištenja izuzeća iz stavka 4.4. Ako pregled utvrdi da sporazumi u državi članici uključuju državne potpore, država članica će ih morati okončati najkasnije do kraja 1999.

4.4. Od načela da izvozno-kreditno osiguranje za utržive rizike mogu davati javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom samo uz uvjet povlačenja financijskih prednosti popisanih u stavku 4.2., može se odstupiti u niže propisanim situacijama.

U određenim zemljama pokrivanje utrživih izvozno-kreditnih rizika može biti privremeno nedostupno od privatnih ili javnih izvozno-kreditnih osiguravatelja ili izvozno-kreditnih osiguravatelja s javnom podrškom koji posluju za svoj račun, temeljem nedostatka osiguravajućeg ili reosiguravajućeg kapaciteta. Dakle, ovi se rizici privremeno smatraju neutrživima.

U ovakvim okolnostima, ove privremeno neutržive rizike mogu pokrivati javni izvozno-kreditni osiguravatelji ili izvozno-kreditni osiguravatelji s javnom podrškom kao ne-utržive rizike osigurane za račun ili uz jamstvo države. Osiguravatelj bi morao, koliko je to moguće, uskladiti svoje premijske stope za ove rizike sa stopama koje drugdje naplaćuju privatni izvozno-kreditni osiguravatelji za predmetnu vrstu rizika.

Svaka država članica koja namjerava koristiti ovo izuzeće mora odmah prijaviti Komisiji svoj prijedlog odluke. Ova prijava mora sadržavati tržišno izvješće koje dokazuje nedostatak pokrivenosti rizika na tržištu privatnog osiguranja temeljem dokaza o istome od dva velika, međunarodno priznata privatna izvozno-kreditna osiguravatelja kao i jednog nacionalnog kreditnog osiguravatelja, kako bi ovime potvrdila korištenje izuzeća. Ista bi nadalje morala sadržavati opis uvjeta koje će javni izvozno-kreditni osiguravatelj ili izvozno-kreditni osiguravatelj s javnom podrškom namjerava primijeniti vezano za ove rizike.

U roku dva mjeseca od zaprimanja ove prijave, Komisija će proučiti je li korištenje izuzeća sukladno s gore navedenim uvjetima i je li sukladno Ugovoru.

Ako Komisija nađe kako su uvjeti za korištenje izuzeća ispunjeni, ova će odluka biti ograničena na dvije godine od dana donošenja odluke uz uvjet da se tržišni uvjeti koji opravdavaju korištenje izuzeća nisu izmijenili tijekom ovoga razdoblja.

Nadalje, Komisija može u suradnji s ostalim državama članicama izmijeniti uvjete za korištenje izuzeća; može također odlučiti ukinuti izuzeće ili zamijeniti isto s drugim primjerenim sustavom.

4.5. Ovo se priopćenje primjenjuje od 1. siječnja 1998. tijekom razdoblja od pet godina. Države članice će izvijestiti Komisiju u roku dvije godine od dostave ovog priopćenja, o prihvaćanju ovih preporuka. Do najkasnije 1. siječnja 1999. države članice moraju dostaviti Komisiji podatke o mjerama koje su poduzele u svrhu primjene istog. Ako se preko ovih izvješća ili na drugi način utvrdi da sustavi u funkciji u državama članicama još uvijek sadrže državne potpore, Komisija će procijeniti ove potpore sukladno člancima 92. i 93. Ugovora, prema gore iznesenoj politici.

4.6. U suradnji s državama članicama i zainteresiranim strankama, Komisija će preispitati definiciju utrživih rizika i djelovanje ovog priopćenja u svjetlu tržišnog razvoja i mogućeg zakonodavstva Zajednice. Svi podaci dostavljeni Komisiji od država članica i zainteresiranih

stranaka vezano za ova preispitivanja bit će, uz dozvolu adresanta ovih podataka, dostavljeni svim ostalim sudionicima preispitivanja.

DODATAK

Popis zemalja s utrživim rizicima

Europska unija

Austrija

Belgija

Danska

Finska

Francuska

Njemačka

Grčka

Irska

Italija

Luksemburg

Nizozemska

Portugal

Španjolska

Švedska

Ujedinjena Kraljevina

Zemlje koje su članice OECD-a i koje se smatraju zemljama s utrživim rizicima

Australija

Kanada

Island

Japan

Novi Zeland

Norveška

Švicarska

Sjedinjene Američke Države

Priopćenje Komisije državama članicama o izmjenama i dopunama Priopćenja sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora o EZ-u o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita

(2001/C 217/02)

1. Uvod

Priopćenje Komisije državama članicama sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora o EZ-u, prema kojemu se članci 92. i 93. Ugovora primjenjuju na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita²¹ (u daljnjem tekstu "Priopćenje iz 1997.") trebalo se primjenjivati tijekom razdoblja od pet godina, od 1. siječnja 1998. do normalnog isteka 31. prosinca 2002.

Svrha Priopćenja iz 1997. je da se uklone nepravilnosti u tržišnom natjecanju izazvane državnim potporama u sektoru osiguranja izvoznih kredita, gdje postoji tržišno natjecanje između javnih osiguravatelja izvoznih kredita, odnosno osiguravatelja izvoznih kredita koji dobivaju javnu potporu i privatnih osiguravatelja izvoznih kredita. Sektor na koji se posebno odnosi takvo tržišno natjecanje, pa prema tome i Priopćenje iz 1997., je sektor osiguranja izvoznih kredita, koje pokriva rizike kratkoročnih izvoznih kredita vezanih uz trgovinu unutar Zajednice i zemljama izvan nje.

Ovi su rizici definirani u Priopćenju iz 1997. kao "utrživi rizici". Utrživi rizici su oni rizici koje osiguravatelji izvoznih kredita ne mogu pokriti uz potporu države. Svi rizici koji nisu "utrživi" mogu se *a contrario* javno potpomoći.

U točki 2.6. Priopćenja iz 1997. navedeno je da:

"Kapacitet tržišta privatnog reosiguranja varira. To znači da definicija utrživih rizika nije nepromjenjiva i može se s vremenom promijeniti; na primjer, može se proširiti tako da uključuje i političke rizike. Zato Komisija mora ovu definiciju redovito preispitivati (to jest, najmanje jednom godišnje). Pritom će se Komisija savjetovati s državama članicama i drugim zainteresiranim stranama²². U onoj mjeri u kojoj to bude potrebno, pri izmjenama definicije morat će se uzeti u obzir područje primjene prava Zajednice prema kojemu se uređuje osiguranje izvoznih kredita, kako bi se izbjegao bilo kakav spor ili pravna nesigurnost.

Nakon što je proučila tržište privatnoga reosiguranja i savjetovala se s državama članicama, kako u Grupi Vijeća za izvozne kredite, tako i na višestranom sastanku o državnim potporama, Komisija je odlučila izmijeniti definiciju utrživog rizika, koja će sada uključivati i političke rizike koji se javljaju u Europskoj uniji i u državama članicama OECD-a koje se trenutno nalaze na popisu u Dodatku Priopćenju iz 1997. Sadašnji popis imena svih država članica zamijenit će se općom uputom na države članice Europske unije tako da se zbog daljnjeg proširenja Europske unije neće morati raditi izmjene i dopune Priopćenja iz 1997.

Nova definicija utrživoga rizika primjenjivat će se od 1. siječnja 2002. do 31. prosinca 2004. Prijave o državnim potporama koje se očekuju 1. siječnja 2002. ocjenjivat će se u skladu s novom definicijom. Nezakonita državna potpora, to jest potpora koja je stupila na snagu suprotno članku 88. stavku 3. Ugovora, ocjenjivat će se u skladu s pravilima koja su bila na snazi u vrijeme kad je ta potpora odobrena.

Komisija je također odlučila produžiti važenje Priopćenja iz 1997. do 31. prosinca 2004.

²¹ SL C 281, 17.9.1997., str. 4.

²² Između ostaloga, Komisija će se obratiti za pomoć Vijeću (na primjer, njegovoj Grupi za izvozne kredite).

Komisija bi željela obavijestiti države članice da namjerava obaviti još jedno istraživanje u 2003. kako bi provjerila sposobnost prilagodbe privatnog tržišta reosiguranja daljnjem proširenju definicije utrživog rizika, koja bi pokrivala veći opseg komercijalnih rizika, uključujući vjerojatno komercijalne rizike koji se javljaju u svim zemljama svijeta. U slučaju da rezultati toga istraživanja i savjetovanja s državama članicama potvrde da je takav opseg moguć, ona će u skladu s time izmijeniti i dopuniti definiciju utrživog rizika, u sklopu općeg pregleda Priopćenja iz 1997. koje će se obaviti 2004. godine.

II. Izmjene i dopune Priopćenja iz 1997.

Prema tome, 1. siječnja 2002. stupaju na snagu sljedeće izmjene i dopune Priopćenja iz 1997.:

1. U točki 2.5, prva dva stavka zamjenjuju se sljedećim:

"S obzirom na gore navedeno, "utrživi" se rizici u smislu ovoga Priopćenja definiraju kao komercijalni i politički rizici s obzirom na javne i ostale dužnike, koji su utvrđeni u zemljama navedenima u Dodatku. Za takve je rizike maksimalno trajanje rizika (to jest, razdoblje proizvodnje plus kreditno razdoblje, s početkom koji je uobičajen u Bernskoj uniji i uobičajenim trajanjem kredita) kraće od dvije godine. Svi ostali rizici (to jest, rizici od katastrofa²³ komercijalni i politički rizici u zemljama koje nisu navedene u Dodatku) još se smatraju neutrživima.

2. Točka 2.6. zamjenjuje se sljedećim:

" Kapacitet tržišta privatnog reosiguranja varira. To znači da definicija utrživih rizika nije nepromjenjiva i može se s vremenom promijeniti. Prema tome, ova se definicija može preispitati, osobito po isteku ovoga Priopćenja 31. prosinca 2004. Komisija će se pri takvom preispitivanju savjetovati s državama članicama i drugim zainteresiranim strankama²⁴. U onoj mjeri u kojoj to bude potrebno, pri izmjenama definicije morat će se uzeti u obzir područje primjene prava Zajednice prema kojemu se uređuje osiguranje izvoznih kredita, kako bi se izbjegao bilo kakav spor ili pravna nesigurnost."

3. U točki 4.5. prva se rečenica zamjenjuje sljedećim:

"Ovo Priopćenje stupa na snagu od 1. siječnja 1998. i primjenjivat će se sedam godina."

4. Dodatak se zamjenjuje sljedećim:

"DODATAK

POPIS ZEMALJA UTRŽIVOG RIZIKA

Europska unija:

Sve države članice

Zemlje koje su članice OECD-a:

Australija

Kanada

Island

Japan

Novi Zeland

²³ To jest, rizici od rata, revolucije, prirodnih katastrofa, nuklearne nezgode, i tako dalje, koji nisu takozvani "rizici od komercijalnih katastrofa" (katastrofično akumuliranje gubitaka pojedinih kupaca ili zemalja).

²⁴ Između ostaloga, Komisija će se obratiti za pomoć Vijeću (na primjer, njegovoj Grupi za izvozne kredite).

Norveška
Švicarska
Sjedinjene Američke Države".

III. Odgovarajuće mjere koje se predlažu državama članicama u skladu s člankom 88. stavkom 1. Ugovora

Komisija državama članicama predlaže, na temelju članka 88. stavka 1. Ugovora, sljedeće odgovarajuće mjere koje se odnose na njihove postojeće zasebne programe.

Radi usklađivanja s novom definicijom utrživih rizika, tamo gdje je to potrebno, države članice trebaju izmijeniti i dopuniti svoje izvozno-kreditne sustave s obzirom na utržive rizike, na način da odobravanje državnih potpora čije su vrste navedene u točki 4.2. (a) do (f) Priopćenja iz 1997., za takve rizike, osiguravateljima izvoznih kredita koji primaju javnu potporu, bude okončano do 1. siječnja 2002.

Države članice se pozivaju da daju svoj izričiti pristanak na predložene odgovarajuće mjere u roku od dva mjeseca od dana objavljivanja ovoga Priopćenja. Ako ne primi nikakav odgovor, Komisija će pretpostaviti da se država članica u pitanju ne slaže s predloženim mjerama.

Priopćenje Komisije o produženju Priopćenja Komisije državama članicama sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora o EZ-u o primjeni članka 92. i 93. Ugovora na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita

(2004/C 307/04)

Izvorno Priopćenje Komisije državama članicama sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora o EZ-u prema kojem se članci 92. i 93. Ugovora primjenjuju na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita bilo je usvojeno 1997.²⁵ i trebalo se primjenjivati pet godina, počevši od 1. siječnja 1998.

Komisija je 2001. godine usvojila izmjene i dopune²⁶ Priopćenja iz 1997. koje se odnose na definiciju "utrživih" rizika, uzimajući u obzir drukčiju situaciju na tržištu privatnog reosiguranja. Komisija je također odlučila produžiti važenje Priopćenja iz 1997. do 31. prosinca 2001. Osim toga, točka 2.6. Priopćenja iz 1997. izmijenjena je i dopunjena kako slijedi: "Kapacitet tržišta privatnog reosiguranja varira. To znači da definicija utrživih rizika nije nepromjenjiva i može se s vremenom promijeniti. Prema tome, ova se definicija može preispitati, osobito po isteku ovoga Priopćenja 31. prosinca 2004. Komisija će se pri takvom preispitivanju savjetovati s državama članicama i drugim zainteresiranim strankama."

Da bi osigurala vrijeme potrebno za ocjenu kapaciteta tržišta privatnog reosiguranja i za dovršenje preispitivanja, Komisija je odlučila nastaviti s primjenom Priopćenja koje je sada na snazi, koje je bilo izmijenjeno i dopunjeno 2001., sve dok se ne objave nova pravila o

²⁵ SL C 281, 17.9.1997., str. 4.

²⁶ SL C 217, 2.8.2001., str. 2.

državnim potporama na području osiguranja kratkoročnih izvoznih kredita, ili najmanje do 31. prosinca 2005.

Priopćenje Komisije državama članicama o izmjenama i dopunama Priopćenja sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora o EZ-u o primjeni članka 92. i 93. Ugovora na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita

(2005/C 325/11)

1. Uvod

Priopćenje Komisije državama članicama sukladno članku 93. stavku 1. Ugovora o EZ-u, prema kojemu se članci 92. i 93. Ugovora primjenjuju na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita²⁷, (u daljnjem tekstu "Priopćenje iz 1997.") usvojeno je 1997. i trebalo se primjenjivati tijekom razdoblja od pet godina od 1. siječnja 1998. do 31. prosinca 2002.

Komisija je 2001. usvojila izmjene i dopune Priopćenja iz 1997.²⁸ (u daljnjem tekstu "izmjene i dopune iz 2001.") koje se odnose na definiciju "utrživih" rizika koje osiguravatelji izvoznih kredita ne mogu pokriti uz potporu države. Izmjenama i dopunama iz 2001. također se produljilo razdoblje valjanosti Priopćenja iz 1997. do 31. prosinca 2004. Potom je, priopćenjem usvojenim od strane Komisije 2004., razdoblje valjanosti Priopćenja iz 1997. još jednom produljeno, do 31. prosinca 2005.²⁹.

U točki 2.6 Priopćenja iz 1997., kako je navedeno u izmjenama i dopunama iz 2001. navedeno je da:

"Kapacitet tržišta privatnog reosiguranja varira. To znači da definicija tržišnih rizika nije nepromjenjiva i može se s vremenom promijeniti. Prema tome, ova se definicija može preispitati, osobito po isteku ovoga Priopćenja 31. prosinca 2004. Komisija će se pri takvom preispitivanju savjetovati s državama članicama i drugim zainteresiranim strankama¹⁰. U onoj mjeri u kojoj to bude potrebno, pri izmjenama definicije morat će se uzeti u obzir područje primjene prava Zajednice prema kojemu se uređuje osiguranje izvoznih kredita, kako bi se izbjegao bilo kakav spor ili pravna nesigurnost."

¹⁰ Između ostaloga, Komisija će se obratiti za pomoć Vijeću (na primjer, njegovoj Grupi za izvozne kredite).

U uvodu Izmjena i dopuna iz 2001. također je navedeno da:

"Komisija bi željela obavijestiti države članice i zainteresirane strane da namjerava provesti još jedno istraživanje u 2003. kako bi provjerila sposobnost prilagodbe privatnog tržišta reosiguranja daljnjem proširenju definicije tržišnog rizika, koja bi pokrivala veći opseg komercijalnih rizika, uključujući vjerojatno komercijalne rizike koji se javljaju u svim zemljama svijeta. U slučaju da rezultati toga istraživanja i savjetovanja s državama članicama

²⁷ SL C 281, 17.9.1997., str. 4.

²⁸ SL C 217, 2.8.2001., str. 2.

²⁹ SL C 307, 11.12. 2004., str. 12.

potvrde da je takav opseg moguć, ona će u skladu s time izmijeniti i dopuniti definiciju tržišnog rizika, u sklopu općeg pregleda Priopćenja iz 1997. koji će se obaviti 2004. godine".

Nakon što je proučila stanje na tržištu privatnoga reosiguranja u području osiguranja izvoznih kredita i savjetovala se s državama članicama, kako u Grupi Vijeća za izvozne kredite tako i na višestranom sastanku o državnim potporama, kao i s ostalim zainteresiranim stranama, Komisija je odlučila ne mijenjati definiciju „utrživih“ rizika iz Izmjena i dopuna iz 2001. Međutim, kako u većini država članica ne postoji pokriće ili ne postoji dostatno pokriće osiguranja izvoznih kredita koje nude privatni osiguravatelji malim poduzetnicima s ograničenim izvoznim prometom, što je posljedica nepostojće ili vrlo male profitabilnosti kao odraza nedostatne raspoređenosti stranih zemalja/kupaca i manjkom obrazovanja i znanja o kompleksnostima osiguranja izvoznih kredita među takvim poduzetnicima, što sa sobom nosi značajne troškove pomoći i obrade, Komisija je spremna njihove rizike vezane uz izvoz u tim državama članicama smatrati privremeno "neutrživima" ukoliko ne postoji dovoljna ponuda od strane privatnog tržišta, također kako bi komercijalnim osiguravateljima ostavila vremena za prilagodbu povećanom tržištu nastalom uslijed proširenja Europske unije.

Ova će se nova odredba primjenjivati od 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2010. Međutim, Komisija će u roku od tri godine ocijeniti tržišnu situaciju za male i srednje poduzetnike s ograničenim izvoznim prometom. Ukoliko se pokaže da postoji dostatno pokriće osiguranja izvoznih kredita za takva mala i srednja poduzeća na privatnom tržištu, Komisija će izmijeniti i dopuniti ovo Priopćenje te njihove izvozne rizike smatrati "utrživima".

Komisija je također odlučila produljiti valjanost Priopćenja iz 1997. do 31. prosinca 2010.

Komisija želi obavijestiti države članice i zainteresirane strane da će u 2010. ponovno preispitati sposobnost privatnog tržišta reosiguranja kako bi, ukoliko je to potrebno, primjereno prilagodila definiciju "utrživih rizika", a poglavito s obzirom na novu situaciju za koju se smatra da dovodi do nastanka "neutrživih rizika".

II. Izmjene i dopune Priopćenja iz 1997.

1. siječnja 2006. stupit će ne snagu sljedeće izmjene i dopune Priopćenja iz 1997., kako je izmijenjeno i dopunjeno Izmjenama i dopunama iz 2001.:

U točki 2.5. nakon prvoga stavka dodaje se sljedeći stavak:

"Bez obzira na definiciju "utrživih rizika" iz prve rečenice prethodnoga stavka, ukoliko i u mjeri u kojoj u državi članici ne postoji tržište privatnoga osiguranja, komercijalni i politički rizici nastali javnim i ne-javnim dužnicima koji su utvrđeni u zemljama navedenima u Prilogu, smatraju se neutrživima ako su ih pretrpjeli mali i srednji poduzetnici obuhvaćeni odgovarajućom definicijom Europske unije³⁰, čiji ukupan godišnji izvozni promet ne premašuje 2 milijuna eura³¹. U takvim okolnostima javni osiguravatelji izvoznih kredita i osiguravatelji izvoznih kredita koji dobivaju javnu potporu prilagođavaju, koliko god je to moguće, svoje premijske stope za takve «neutržive» rizike" prema stopama koje drugdje

³⁰ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji malih i srednjih poduzetnika, SL L 124, 20.5.2003., str. 36., kako može biti izmijenjena i dopunjena u budućnosti.

³¹ Izračun odgovarajućeg godišnjeg izvoznog prometa radi se u skladu s člankom 4. Dodatka I. Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003., kako može biti izmijenjena i dopunjena u budućnosti. Odredbe utvrđene u članku 4. stavku 2. Dodatka I. primjenjivat će se *mutatis mutandis* na godišnji izvozni promet dotičnoga poduzetnika.

primjenjuju osiguravatelji izvoznih kredita za dotični tip rizika, dakle uzimajući u obzir ograničenu rasprostranjenost stranih kupaca, značajke osiguranih poduzetnika, te vezane troškove. Na države članice koje namjeravaju obavijestiti Komisiju o primjeni ove odredbe primjenjuje se jednak postupak i isti uvjeti kao što je navedeno u točki 4.4 dolje za primjenu zaštitne odredbe. Komisija zadržava pravo prestati primjenjivati ovu odredbu ili preispitati uvjete za njenu primjenu uz savjetovanje s državom članicom ako potonja smatra da sposobnost tržišta privatnoga osiguranja u tom segmentu varira tijekom trajanja ovoga Priopćenja".

2. Točka 2.6 mijenja se i glasi:

"Kapacitet tržišta privatnog reosiguranja varira. To znači da definicija utrživih rizika nije nepromjenjiva i može se s vremenom promijeniti. Prema tome, ova se definicija može preispitati, osobito po isteku ovoga Priopćenja. Komisija će se pri takvom preispitivanju savjetovati s predstavnicima država članica koje imaju odgovarajuće iskustvo u ovome području te s drugim zainteresiranim stranama. U onoj mjeri u kojoj to bude potrebno, pri izmjenama definicije morat će se uzeti u obzir područje primjene prava Zajednice prema kojemu se uređuje osiguranje izvoznih kredita, kako bi se izbjegao bilo kakav spor ili pravna nesigurnost".

3. Točka 4.5 mijenja se i glasi:

"Ovo će se Priopćenje primjenjivati do 31. prosinca 2010".

III.

Dopuštenost dodjele državne potpore za osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita ocjenjuje se sukladno članku 3. i 4. Zakona o državnim potporama i članku 9. Uredbe o državnim potporama temeljem materijalnih pravila iz točke I. ove Odluke sadržanih u tekstu akta iz točke II. ove Odluke.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

PREDSJEDNIK

Klasa:

Urbroj:

OBRAZLOŽENJE

Na temelju članka 3. Uredbe o državnim potporama (Narodne novine, broj 50/2006), Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija donosi odluke o objavljivanju u «Narodnim novinama» popisa pravila i pravila iz članka 2. predmetne Uredbe.

Temeljem članaka 3. navedene Uredbe, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija donosi, inter alia, odluke o objavljivanju u «Narodnim novinama» popis pravila o državnim potporama, kao i njihove izmjene, a koja proizlaze iz članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske, s jedne strane i Europskih zajednica i njihovih članica, s druge strane.

U cilju osiguranja učinkovitog praćenja i pravovremenog objavljivanja pravila o državnim potporama predlaže se Prijedlog Odluke o objavljivanju pravila o državnoj potpori za osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita, obzirom na važeću pravnu stečevinu u području državnih potpora Europske zajednice.

Objava popisa pravila i teksta pravila pristupilo se isključivo u svrhu pune transparentnosti i učinkovitosti sustava nadzora državnih potpora.

Ovim se postiže puna transparentnost, jednostavnija mogućnost tumačenja i priprema korisnika i davatelja državnih potpora za primjenu ovih pravila nakon ulaska u Europsku uniju.

Na ovaj način u hrvatski sustav ne uvodi se ništa što se već ne primjenjuje i što ne obvezuje Republiku Hrvatsku, već se sustav približava davateljima i korisnicima državnih potpora.

Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori za osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita sadrži priopćenje Komisije državama članicama o primjeni članaka 92. i 93. Ugovora o EZ-u na osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita 31997Y097(01), (SL C 281, 17. 09.1997., str.4.-10); 52001XC0802(01), (SL C 217, 02.08.2001, str. 2-3); 52004XC1211(03), (SL C 307, 11.12.2004., str. 12–12); 52005XC1222(07), (SL C 325, 22.12.2005, str. 22-23).

Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori za osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita ne sadrži odredbu o načinu provedbe predmetnog Priopćenja, obzirom da je priroda Priopćenja takva da je posebna odredba o primjeni suvišna.

Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori za osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.